Bagëti e bujqësija

proj

N. H. F.

BUKURESHT
1886

BKSH

BKSH

BAGETI E BUJQESIJA

IIREJ

N. M. F.

GTYIIURE IIREJ GOQERISE „DRITE“

BUKUREGT

NE GTYIIETORET TE GOQERISE

1886

BKSH

N' émerit te-ndérçur' ε te-dáεure te

ZOTIT AN. AVRAMIBIT

mireberesit te kombit, ε kryes' se Goqerise „Drite," *ne Bukuréet,*
qe perpíqete per te ndrituare
memeδene tene mε εkroŋa ε mε diturí!

Beresi

me 25 te majit 1886. **N. H. F.**

BKSH

BAGƐTI E BUJQƐSIJA

O málɛt'ɛ Ɠqiƥerise! ɛ ju ô lísat'ɛ ɡate!
Fúɕat'ɛ ɡɛra mɛ lulɛ! q'u kam nder ment dit'ɛ nate,
Ju brɛgorɛ bukuroɕɛ! ɛ ju lumeŋt'ɛ kuʎuar!
Çuka, kodra, briŋa, gerxɛ ɗɛ ƥyʎɛ te ɡɛlberuar!
Dote kendóŋ bagetine, qe mbani ju ɛ uɕqɛni,
O véndɛɗit'ɛ bɛkuar! ju méndjɛne mà defrɛni.
Ti Ɠqiƥerí me ɛƥ ndɛpe, me ɛƥ émerin Ɠqiƥetár,
Zémerne ti mà gatovɛ ƥlot mɛ deɕire ɗɛ mɛ zjar.
Ɠqiƥerí! ô mema imɛ! ndone sɛ jam i merguar,
Daɕurine t'endɛ kûpe zémera s'ɛ ka haruar.
Kur deɡón zeɗin ɛ s'emes qyɕ ɛ lɛ qɛnɡi koƥɛne,
Blɛgerín dy a tri hɛre ɛɗɛ iken ɛ mɛr ɗɛne,
Eɗé ne iƥrɛfɕin uɗen ŋezét a triɗjɛte vɛte,
E tà trembin, ajý s'kɗɛhɛt, ƥo ɕkon ne mɛst si ɕiɡɛte,

Aɕtú ãɛ zémera imɛ me lɛ ketú, tɛk jam, mua,
Vjɛn mɛ vpap ɛ mɛ deɕire atý ner viset ɛ tua.
Tɛk burón ujet ɛ ftohte ɛãé fryn veriu ne vere,
Tɛk mbin lulja mɛ gas ɕume ãɛ mɛ bukurí ɛ m' ere,
Ku i fryn bariu xurase, tɛk kuλosin bagetija,
Ku merzén cjapi mɛ zilɛ, atjé i kam ment ɛ mija;
Atjé lint diɛλ' i qɛɕur ɛãé hena ɛ gezuar,
Fat' i barã' ɛ miresija ne até vent jane mbluar;
Nat' atjé 'ɕte tjatre nate ɛãé dita tjatre dite,
Ne pýjɛt' ɛ gelberuar, atjé 'pine Hɛrendite.
Mendje! mer fuɕat ɛ malɛt, jaɕte, jaɕte nga qytɛti,
Nga brenga, nga ãaɕ-ɛ ãemɛt, nga pemuja, nga pemɛti.
Tɛk kendón ãeλeza mɛ gas ɛãé zogu mɛ deɕire,
E qýqeja dukɛ qɛɕur, bilbili mɛ emblesire,
Tɛk hápete trendafili, atjé mà ka enda te jem,
Baɕke mɛ ɕpest ɛãé une t' jà ãepés kenges ɛ t' jà ãem;
Te ɕoh kéãerit ɛ ɕqɛpat, dɛɕte, cjɛpte, ãente, ãite,
Qíɛλin ɛ sbukuruar, ãene mɛ lul' ɛ mɛ drite.
— Vaɕe bukuroɕ' ɛ bariut! qe vjɛn mɛ λere pervɛɕur,
Mɛ zémere te defryɛr, ɛ mɛ búzeze te qɛɕur,
Mɛ dy ɕqépaze nder duar te búkura, si ãɛ vete,
Ne syãit t' ent ɛ ɕoh gaze, qe s' ɛ kam ɡetur nde jete;

Daɕi sysk ɛ mɛ kembore, q' ɛkɛ manár, po te vjɛn pas,
Bɛ qɛni mɛ bɛs' i larme te ndjɛk mɛ deɕir' ɛ mɛ gas;
Daɕç Hɛrndine, pa me ðua, a mos na pɛ bagetine?
—Hlaɕ' atjé pas me te gðire... ja atjé pertéj tɛk vine!
O! sa bukurí ka tufa! sa gas bijɛ bagetija!
Vine posi mblɛt' ɛ plotte! i bɛkofte Hɛrendija!
Ne per ɛɛɕ' ɛ ner brɛgorɛ jane perhápure ɕqɛpat.
E kécerit ne per pipat ðɛ ne gɛdɛt ɛ ne fɛpat;
Sa mɛ vrap ɛ mɛ gas breüin, ɛðɛ lozin ɕoku mɛ ɕok,
Atý perhápɛne mɛ ncit, atý mblíüɛne prape tok.
Eðé prape tufe-tufe perhápɛne duke breüur,
Duke ikur mɛ vrap ɕume, duke lojtur, duke hɛüur,
Nxitojn' ɛ s' lóüɛne kûpe, ɛðɛ kur i mɛr qrija,
Sicili futɛt ne tufe súlɛte nɛ mém' ɛ tija,
Hosa gɛn memen ɛ daɕur ɛðɛ mɛ vrap i hyn ne gî,
Pi me guŋe ðɛ zɛ sisen ɛ qúmeɕtin ɛ emble pi;
Ha ɛ ema mɛ maλ ɕume, ndo ði qofte ɛ ndo dɛlɛ.
Bip' ɛ vɛtem ɛ mɛr ne gî mɛ gas ɛ mɛ perkeðɛlɛ.
Sa te míraze kɛ ðene! Zot i mað ɛ i vertɛte!
E ç' nom te bɛkuar vurɛ per ç' do ge q' eɕte ne jɛte!
Sa me pelqén blɛgerima, zer' i embl' i bagetise,
Qɛngi ɛðé kɛc' i bukur, qe pi me guŋ' ɛ pi sise!

Пerháрure bagetija ne рer ɕεɕε, ne рer briŋa,
Ner lajđi ε ne рer duɕŋa, nder muрiza ne deλiŋa,
Bijεn zilεt ε kemboret đε fýελi ε xuraja,
Бεu mblεrón ε ɡεlberojne fuɕa, malε, briɡε, maja,
Eđέ ɡiđe ɡê ε ɡaλe ndjεn ne zemre ŋe deɕire,
Ие ɡas t' émbel' ε te ɕume, ô! sa bukur ε sa mire!
Пεlen ε ndjεk mez' i bukur, loрes i vεtε viçi рas,
Dελendyɕja рunetorε ben folεne mε te mađ gas,
Ogiçi iken рerрara, i bijε tufes ne baλe,
Mε zemre te çεlur ɕume vεtε si trimi mε рaλe,
Zoqte zene keng' ε vaλε đε рo kercεjn' ε kendojne,
E ne рer dega mε lulε si énɡeλit fluturojne,
Laraɕi ngrihεt рerрjεte, đua q' iɕрijε Пεrndise
Ие levdate te bεkuar рer gezímt te ɡiđesise.
Qíελi sa eɕt' i kđiελt ε sa eɕte sbukuruar!
E díελi sa ndrin bukur mbi lulεt te lulezuar!
Гiđe ketó lulε ç' jane? qe u nɡaλe mε ŋe hεre!
Ngaha qíελi kε xbritur? vεr' ô ε bukura vεre!
Ç' do lúlεze ka me vεthε ŋe émer' ε ŋe fytyre,
Ие bukurí, ŋe miresí, ŋe ɕtat, ŋ' εre ε ŋe ɡyre,
Si đε ç' do drû ε ç' do рεme, εđε ç' do bar ε ç' do flεte,
Sa eɕt' ε bukur faq' ε đêut! s' te zê syri ɡê te mεte.

BKSH

Γiđe kjo bukurí vaλe nga đɛu te kɛte mblɛruar?
A mɛ te mađt te tî Zoti pɛj papajs' ɛ ka derguar?
Vɛç ŋe ŋɛrí ɕoh pa pune đɛ te mjɛr' ɛ te brɛngosur,
Te kɛputur, te mɛjtuar, te grisur ɛ te peçkosur,
Lipen i gori pa ɕprɛse, sɛ atjé ɛ prû pertimi,
S'i ka mbɛtur gas ne zemre, sɛ s'i la vent iđerimi;
Bɛte ŋɛrí, si đɛ nɛvɛ, po épini, ô te pasur,
E mos ɛ lini te uret đɛ te mjɛr' ɛ buze-plasur.
Sɛ pertimn'i zi, q'ɛ pruri te goren me keté dite,
Nuk'ɛ dime vɛt'ɛ xgođi, apó jà đane pɛrndite:
Eđɛ per ŋe mize, kur hɛq, i vjɛn kɛq ŋɛriut te mire,
Zémera s'đúhɛte zemre mɛ mos pásure meɕire.
Ah! ɛđ'atjé tɛj mbi uđe i dukɛt i ɕkrɛti vapi!
Pɛđuar mɛ lul'ɛ mɛ bar, ŋe te gori uđetari,
Qe ka vdɛkur i ri ɕume, ɛ ka rare lark ɕtepise,
Merguar nga mem'ɛ motre, đɛ pɛj giđe ŋɛrezise,
Me zok i hɛlmuar mi vapt i pi si mémeze đ'ɛ qan,
Ndare nga te giđe ɕoket ɛđé zî per te mjére mban.
Tomóp! ô mal i bɛkuar, fron i larte, qe rij Zoti
Has fɛse vjɛtre qe kiɕin Cqipetárete qemoti,
Bɛ ti Mali-Μlak i larte, qe mɛ syt ɛ tu kɛ pare.
Lúftera te mbeđá ɕume, ɛ pune, qe kane ngare,

O malɛt ɛ Gqiperise, qe mbani kryɛt perpjɛte,
Temér ɛ frike perhapni! perpini qíɛjt' ɛ rɛte!
Te pa túndure per jɛte jini, pa kur oɛetini,
Uðetárite ne zemre frike te maðɛ i vini;
Kini ɛkembéɳ, gerxɛ, lisa, lumén, ðɛ debore nde gî,
Hersipre lúlɛz' ɛ gɛdɛ ðɛ brenda ɛrgént ɛ florí;
E ju fuɛa bukuroɛɛ, ɛðé te majm' ɛ peλorɛ,
Ju ɛɛɛɛt ɛ lulezuar ju brɛgorɛ gɛlberorɛ,
Q' u fali Zoti te mira, u mba mɛ ɛume pɛkulɛ,
U ða bar ɛ gɛð ɛ vɛrí, zoq ɛ flútura ɛ lulɛ,
Zémern' ɛ várfere t' imɛ atý nder ju ɛ kam mbluar,
Tɛk burón nga giði juaj uj' i ftoht' ɛ i kuλuar,
Jam lark juɛ i deɛeruar, ɛðé s' ɛ durón dot maλe,
Ho s' ɛ dí si dua une do t' u ɛoh ɳe hɛre vaλe!
Te paskeɛa vrapn' ɛ vɛriut, te kiɛa krahe peλumbi,
Nxitimn' ɛ lumit mɛ vale, q' iken mɛ vertík si plumbi,
E te viɳa ne git t' uaj ɳ' uje te ftohte te piɳa,
Eðé ne per ató hijɛ ɳe copehɛre te piɳa,
Syt' ɛ baλit t' i xbavitɳɛ, zémerene tà defrɛɳɛ,
Gaze, qe paçe ɳe hɛre, prap' atý nder ju tà gɛɳɛ.
Opopó! kɛu psɛ me vini perpara syvɛ pa puɛím?
O dítet' ɛ djalerise! ô moj kóhez' ɛ te rit t' im!

O flútura krahe-ɕkruar! qe fluturón ne per ɛre,
As mɛr ðɛ zémrene t' imɛ mɛ véthɛze ðɛ mà ɕpjɛre
ner malɛt te Ɔqiperise, tɛk kuʎosen bagetija,
Tɛk i fryn bariu xurase, tɛk me pine mentt' ɛ mija,
Ku ɕkon mɛ zilɛt te maðɛ ogiçi per mɛs lajðise,
Πa zjɛn ɛ oɕetín mali ngaha zer' i bagetise;
Mápene vrapn' ɛ nxitojne dɛrðɛn ne goʎe per kripe,
Ɛente nder ɕɛɕ' ɛ nder bripɛ, ðite ne ɕkemp ɛ ne pipe.

Baríu plak kpaben ne dore, ɛðé urðerón te rinte,
E atá giðe punojne, ngríture me brɛs peqinte:
Ca bejne vaðen ɛ ɕtrungen, ca ngrɛhin tenden ɛ stane,
Kuɕ sjɛʎ gɛð ɛ karðj' ɛ ɕkarpa, sicilidó ndih me ɳ' ane;
Kuɕ pervjél, kuɕ qɛð ɕɛlɛkne, kuɕ mjɛl ðite, kuɕ mjɛl ðente,
Ηeri mɛr, uɕqén kelyɕne, játeri pergezón qente;
Stopani ber' i zi stɛpe, ɕikón bulmɛtn' ɛ bɛkuar,
Tunt, ben galpe, djaðe, gize, ɛðé punón pa pertuar;
Uðetar' ɛ gahetore, q' u bijɛ uða nder malɛ,
U ɛp miɕ, gumeɕt, kos, ðaʎe, ajke, djaðe bukevalɛ...

Kɛc' i mbɛ́ture pa meme ðɛ i várfer' ɛ i ɕkrɛte,
Ment mémene, qe ka mbɛtur pa bir ɛ pa gas ne jɛte.
Deponɛt nga mɛz' i pyʎit kpism' ɛ sepates s' druvarit'
E ɕapese, qe ben lende, ɛðé fyɛʎ' i ɕtɛrparit.

Cterpari s' i qaset stanit, po ner pyje bij' ε ngrihet,
Ne per maja, ner bregolε, ri, kendón, a gënt, a strihet;
S' i trémbete syri kûpe, vetem ajý dit' ε nate,
Nga ujku ε nga kusari s' ka frik' as nga lis' i gate,
As nga skembeqt' ε nga pyλi; as gogólete s' ε hane,
Armete ka sok ε veλá, mem' ε mótere xurane,
Miqt' ε tî sqépate jane, kécerite, ãite, ãente,
Cjepte, zílete, kemboret, dεste, ε mê tepre qente,
Qe s' flene, po rin' ε ruajn bagetine ãε barine,
Kur ε sohin, tundin bistin, ãε mε gas te maũ i vine;
S' ε hane qerin' ε mire εãé mikn' ε uãetare,
Sε i qohen, po te likne, εgersírene, kusare.
Vjen nata, ε le ne t' epet, del hena i perháp driten,
Vjen menqεzi, sbarãeλεhet, lint díελ' i bijε diten;
Yjte, hena, djελi, seqa lindin ε prape perndójne,
Γiãe ç' levrijne ner qiεj, perpara syvet i skojne;
Mbliãen ret' ε hapesira benete ε zεze stepe,
Vetetimat ε gemimet nisin ε síu zê te bjere,
Bariu vê gunen me koke, z'εsken mε heret te pare,
Ndes skarpat sakaqehεrε, a lisne fyl, ãε ben zjare;
Fisελén ε ãepét qenet si cilen me emer veçán,
Ha kur dérãete baliku! újkun' ε zê εã' ε perlán,

Sɛ biɕa, qe bijɛ demne, ɛpesir' ɛ mjɛrguʎ kerkón,
Пapó bariu ɕum' ahɛrɛ ve rɛ ðɛ mba vɛɕ ɛ depón,
Бɛ sokeʎín mɛ zê te mað, tundɛn malɛt ɛ ɕkembeɳte,
Gumʒitin pyjɛt ɛ vɛɕur, ɛ oɕetijne pepeɳte!

Pɛt' ɛ lɛhte ði ɛ stanit, qe kuʎót ɡɛðɛn ɛ malit,
Бɛ bij' ɛ flɛ maja ɕkembit ɛ pi újeðit ɛ zaʎit,
Bi ɛ ɕtepis' eɕt' ɛ plokɕte, flɛ ne vað' ɛ nene strɛhe,
E pi ujet ɛ pekɛse ɛðé ɕtrihɛte ne plɛhe,
Pɛt' ɛ bútez' ɛð' ɛ qɛte ðɛ ɛ úrte si manarɛ,
Nuk' eɕte si malesorja, andáj i ðone bravarɛ.

Ne pɛat, posa sbarðeʎɛhɛt, ɛɛh ɳe plákeze te ɡore,
Ngrihɛt, hap dɛren nga-dalɛ ɛ ðɛl mɛ kusí ne dore,
Pi ne dérezet te ɕtrunges, ðɛ djali dukɛ drɛmitur
I ngɛt bagetin' ɛ dalen, i mjɛl plákez' ɛ drobitur;
Illaku lɛ ɕkopne me ɳ' ane ɛ ben garðin a zê ɕtɛkne,
Bariu vê tufen perpara, vaɕa perkeðél ɕɛlɛkne,
Nusja pɛi ɛ ndrɛq ɕtepine, ɛðé ben buken ɛ ɡeʎen,
Iɕoqi ɛɛh kane, lopen, viçne, dɛmne, kalen, pɛlen,
Muɕken, qe eɕt' ɛ harbuar, ɛðé baɕke mɛ ɡomape
Páhene te hɛðin mupe, te hane bimen a bape;
Ие ɡrua vɛtɛ ne krua, ɛ játera zê te tuntɳe,
Ие ɛɛh pulat, miskat, rosat, ðɛ tjátera ben ç' te muntɳe.

Na hijne ɕume ne pune káfɕete ðɛ bagetija,
Na i ða ne keté jɛte ɕok' ɛ ndihmes Hɛrendija;
Te mos iɕtɛ ge ɛ gaλe, ŋeriu s'pontɛ dot ne jɛte,
Do te vdistɛ nga urija, dot' iɕ lakuríq ɛ ɕkrɛte;
Γê ɛ gaλe na vɛɕ, na mbað, ðɛ na uɕqén ɛ na xbavít,
Kur ɕtohɛt ɛ vɛtɛ mbare, jétene t'en' ɛ perserit;
Eðé ðéu, qe na ɛp driðe, si do tà kɛmi punuar,
Nuke pjελ mire, si duam, po s'ɛ patme plɛheruar.
O ɕóket' ɛ ŋeriut! Zoti u ɕtofte ɛ u bɛkofte,
Bɛ ɕpirti im mik per jɛte sindekúr kaqen' u qofte.
Káfɕet' eðé bagetine, qe u ka kaqe nɛvoje,
Hɛriu dúhɛte t'i ɕohe, t'i kɛte knjdés, t'í doje.
Te mos t'i mundojme kûpe, po si femije t'i kɛmi,
Pɕte mekát eðé fjale te lige per tô te ðɛmi.
Dɛλendyɕɛ bukuroɕɛ! qe ðua míjera fjale,
Bɛ te k' enda vahn' ɛ lumen, qe vjɛn mɛ vrap ɛ mɛ vale,
A mos vjɛn nga ɕqiperija? ɛni vjɛn pɛj Çamerijɛ
Mɛ ketó mílera fjale ɛ mɛ gluhe pɛrendijɛ?
Apo vjɛn nga laberija, pra me ðukɛ kaqe trimɛ?
Eðé fjálete, qe ðua, me gezojne zemren t'imɛ,
Q' eɕte ðier, bere mile copɛ, posí ŋe pasqíre,
Dukɛ keputur nga emagu, qe s'ɛ kane vartur mire;

Apo vjɛn ngaj fuɕ' ɛ korçes, ngaj vɛnd' i mir' ɛ i ɡɛre,
Hɛ zémbrese Ɑqiperise, qe dɛl ɡiđe bot' ɛ ndjɛre?
A me vjɛn pɛj Malesijɛ, pɛj Skrapari, pɛj Dobrɛjɛ,
Nga Vijosa, nga Dɛvoλi, pɛj Vlor' ɛ pɛj Myzɛqɛjɛ?

Te muɳam te fluturoɳa ɛ te kiɕɳam krahe si ti!
Mɛ gas te mađ dot' i viɳam Ɑqiperise brenda ne ɡi!
Her mɛ mape drɛjt Ɑkumbine ɛđ' Elbasan' ɛ Tiranen,
E mɛ arđ kɛ ti, ô Ɑkodre te ɕof Drinin ɛ Bujanen.
Kostur, Herlɛp, Feλerine, Dibre, Ipɛk, ɛ Jakoven,
Mat' ɛ Ysqyp ɛ Hreɕtine, đɛ Miredit' ɛ Tɛtoven;
Krójene ɛ Skendɛr-Bɛgut, q' i kâ pas đân nɛr Ɑqypnise,
Tuɛ bâm mɛ tnimní lufte, ɛ m' ɛ munt mrɛn' ɛ Tyrqíse,

Dupes! ô qytɛt' i bukur, qe jɛ kerđiz' ɛ memeđɛ̂ut,
Eđé tí Lɛɕi mɛ ɛmre! qe kɛ ɛ́ɕtrat' ɛ Skendɛr-Bɛ́ut,
Bûpat t' uaja qe trima do tà lɛne vaλ' Ylqyne
Eđé ɡiđe Ɑqipetaret, tà mbaɳe armiku yne?
Nuke me ngan, ɛ s' ɛ bɛsóɳ, kam tɛ Zoti ɕume ɕprɛse,
Ɑqiperija ketɛj-tutjɛ kɕu po nuke do te mbɛse.

Dua te dal maje malit, te ɕoh ɡiđe Arberine,
Veλézerit Ɑqipetaret, qe vɛne ne pun' ɛ vine,
Búpate trima mɛ bɛse đɛ Ɑpirt-mir' ɛ punetore,
Bɛ fúɕate ɡiđe lulɛ ɛ málɛte mɛ debore.

O fúɕazete peλorɛ! qe m' uɕqɛni Cqiperine,
Do te kendóɳ bukurine t' uaj ɛðɛ bujqesine.
Ti Hɛrndí ɛ liperise, qe pi ne malt te Tomorit,
Uɳu poɕt' ɛ me ndih pake, ô motra im' ɛ te ɒorit!
Me kɛ lɛɕrat te floriɳta, ɛ te ɛrɒentte krahrore,
Baλ' ɛ guɕ' ɛ faq' ɛ λere ðɛ kemb' ɛ duar debore;
Sindekúr dô malesoret ðɛ pyjɛt ɛ bagetine,
Duaj ɛðé fuɕaraket ðɛ arat ɛ bujqesine.
Eðé Ti! ô Mémez' ɛ ðɛut! q' i falɛ ðɛut aq' urate,
Sa ɒjɛλ míjera te mira ɛ kûpe s' mbétɛte ðate!
I ðɛ lul' ɛ bar ɛ ɒeðɛ, bim' ɛ drið' ɛ pɛm' ɛ drure,
Mbloðɛ ɒiðe bukurite, ɛðɛ kanísk jà kɛ prure.
Te kɛqɛn! ô sy-meɕqɛre! ɕikome ɳe hɛre ne syt:
Si lulɛt ɛ si bilbili ɛðé une jam djali yt.
Ɒiðe ketó fare lulɛɕ! ɛ keté te bukur ɛre!
Keté mblɛrím! ketó ɒyre! vaλe nga ç' vent t'i kɛɕ nxjɛre!
O sa ɛ maðɛ bukurí! as me ðua ku ɛ morɛ!
O bukuroɕɛ! t' ubefɕa! ngaha ɒiri yt ɛ nxorɛ?
Apo mɛ doret te bukur ɛ morɛ nga ɒir' i Zotit?
Nga qíɛλi? nga papajsa? nga prɛher' i plott' i motit!
Kudó ɕkɛl kémbeza jotɛ, gezohɛt vendi ɛ mblɛrón,
Tɛkdó hɛð syðit ɛ qɛɕur, bukurij' atjé lulezón!

Ti sbukurón fáqɛn' ɛ ðɛut, ti dô ɛ uɕqén ŋɛrine
Me te gaλe, ðɛ pas vdɛkjɛ ɛ prɛt dukɛ hapur gine!
Vjɛn dímeri t' i ðan lulɛt, ti mɛ ŋe frym' i ngaλ prape,
Nápene, q' u hɛð persipre, uà hɛq mɛ vɛr' ɛ mɛ vape.

Bujkun ɛ xguan mɛ nate, ɛðɛ vê perpara qɛte,
Nísɛte pa sbarðeλyɛr per púnezet te vertɛte,
Mɛr plúarin ɛ parmenden, xgɛðen, tɛvlikne, hostɛne,
Kafɕen, faren, ɕokne, buken, trájstene, lakrore, qɛne...
Gerbetor 'i Mémes' se ðɛut, q' ɛ ka zémrene plot ɕprɛse,
Dɛl kur hapɛt trendafíli, ðɛ bari 'ɕte giðe vɛse,
I falɛt Zotit t' vertɛte ðɛ zihɛt nga pun' ɛ mbare,
Zémer zen ɛ ka te barðe ðɛ te qruar ɛ te lare.

Ha loður ɛ pa keputur, pa djɛrse ɛ pa mundimɛ
Hɛríu i gore ne jɛte nuke gɛn dot as ðepimɛ!
Si te punóɕ dit' ɛ nate ɛ te beɕ ç' dúhɛne giðe,
Ahɛrɛ kerkó nga Zoti te t' ape búkez' ɛ driðe.

Hɛrí! punó, mos pɛo kûpe, ðɛ lark nga makuterija,
Zémerne kijɛ te gɛre, mos ki kɛq, pa t' ɛp Hɛrndija.

Huna ka duk ɛ urate, Zot' i mað ɛ ka bɛkuar,
Hɛrine mi faqɛt te ðɛut ɛ dergoj per te punuar.

Vɛr' ô ɛ búkura vɛre! qe na vjɛn nga i maði Zot
Mɛ miresí, mɛ bukurí, mɛ gas te mað, me duar plot,

BKSH

Sindekúr çɛl trendafile, ɛ i fal bilbilit zene,
Aɕtú na bijɛ nga qjɛλi ɳe gas âɛ ne zemert t' ene.
Zot i maâ ɛ i vertɛte per te uɕqyɛr ɳɛrine,
Her te sbukuruar âɛne, per te ɕtuar miresine
I âa zjar ɛ flake djɛλit, i fali âɛ ɕine rɛse,
Beri dímerin ɛ vɛren, âɛ zemers s' an' i âa ɕprɛse.
Her te apíture puɕne ç' ka punuar Hɛrendija!
Qíɛλi, âêu, díɛλi, ɕiu, ɳɛríu, tere giâesija!
S' eɕte çudí psɛ na defrɛn vɛr' ɛ bukur zemren t' ene,
Ç' ka punuar Hɛrendija ɛâɛ ɳɛriu sa ɛ bene!
Ju ɕoke kur pini vɛren, mos dɛhi, mos zemerohi,
Mos uzihni, mos uɕani, mos levdohi, mos qertohi;
Sɛ perçmoni Hɛrendine, q' i ka falur hɛrâise puɕ,
Eâé kerkón daɕurine, ɛ ndoâɛt pɕéhtazi ndaj juɕ;
Ho gezohi, prehi, qɛɕni, duhi, xbaviti, defrɛni,
Flisni fjale te pelqyɛr, loni, kendoni, kerɕɛni,
Béjɛni zemern te gɛre, ɛâɛ ɕtoni daɕurine,
Miresine, ɳɛrezine, âɛ bɛsen ɛ miqesine;
Sɛ ne brɛng' ɛ ne te kɛqê, ne pune ɛ ne te pire,
Mípɛte vɛɕ ɳɛriu ilik, ɳíhɛte ɳɛriu i mire.
A ɛ ɕihni giâesine? yjte díɛλine henen,
Bɛne, ɛren, rɛte, kohen, kaɕten' ɛ kúmterit, ɕeɳen,

Bksh

Si jane pervɛgur giđe ɛđɛ leçijn' ɛ punojne,
Иeri játerit i ndihin, aɛtú punen ɛ mbarojne!
Ne mɛst te ketí pɛmɛti, te punetóreve ɛume,
Иɛriu duhɛt te leçiŋe? apo te bjɛre ne ŋume?
Mundóhete punetori, po ne zémerzet te qɛte
Sa gas te mađ ndjɛn, kur ŋera, qe hođ, i pjɛλ dymbeđjɛte!
Kur ɛ ɛɛh kaλin' ɛ plotte te kepúsure ŋga bapa,
Bɛ papajsen ɛ vertɛte te tfáqure neper ara,
Kur hɛđ lemen ɛ mbleđ tokne, ndan bykn' ɛ kaɛten me
U hɛđ kúajvɛt ɛ qɛvɛt, qe jane loɓur, te hane, [ŋ'ane
Kur ɛ permbúɛ plot ɛtepine mɛ driđ' ɛ mɛ gê te gaλe,
Ɛtronɛt mɛ urí ne buke ɛ ha mɛ djɛrse ne baλe.
Ɛɛh pjérguλne, mâne, fikne, đánene, apen, uλine,
Moλen, darđen, pjɛɛken, ɛegen, váđɛne, ftúan, qɛrɛine,
Kúmbuλate, zɛrdeline ŋgarkuar ne pɛme giđe,
Obope plot gê te gaλe, ɛtepine mbuɛur mɛ driđe,
Bɛ zémera i gezohɛt, pa i falɛte Иɛrndise,
Q' ɛ çperblén punen ɛ djɛrsen' ɛ mundimn' ɛ ŋɛrezise.
Qyɛ poít mblét' ɛ uruar, đɛ vɛn' ɛ vin' ɛ leçijne,
Ca húaλine ndertojne, Ca ne per lulɛ ɛendijne.
O!ç' pune mɛ ment punojne! sa bukur ɛ bejn' ɛ mire!
N' apin dýλete, q' ɛp drite! đɛ mjalte fjɛɛt' emblesire!

Бɛ punetoret ɛ mire m'até mendyre punojne.
Eđɛ́ ɡiđe ŋɛrezija mɛ mundímt t'atyrɛ ɢkojne,
Ɲeri mih, játeri lerón, ŋeri mbjɛʎ, játeri praɢít,
Kuɢ thap, kuɢ kor, kuɢ mblɛđ duaj, kuɢ ɢin, kuɢ ɢartón,
[kuɢ krasit,
Ɲe ben plúar'ɛ sepaten, ŋe parmenden, ŋe ɢtepine,
Ɲe prɛt ɛ qɛp, ŋe mɛr ɛ ɛp, ŋe mbađ, ŋe ɢikón muʎine,
Ç'do ŋɛrí ŋê fare punɛ ben ne mɛst te ɢoqerise,
Kjo eɢt'uđ'ɛ Πɛrendise, ky ê nom i ɡiđesise,
Eđ'ajó miza perđɛsɛ, ç'i dúhɛte per te ngrene,
Bɢte pahur ɛ perpjɛkur, ɛ mɛ kóhez'ɛ ka vene!
Ka ŋe pune te punoŋe si ç'do ɡê q'eɢte ne jɛte,
Kɢu ɛ ka đene mɛ kohe Zot'i mađ ɛ i vertɛte.
Bujku mundohɛt ne vɛre, po ne dimer pi ɛ prheɛt,
Gɛh ɢtepízene mɛ kamjɛ, ɛđɛ́ zémera i behɛt,
Grate te ɡiđa punojne n'avlemént ɛ ne te tjɛra,
Eđɛ́ jaɢte fryn ɛ bijɛ, po kur nâ, trokeʎín dɛra,
Bɢte ŋ'uđetár i ɡore, qe ka mbɛtur ne debore,
I kane ngire te mjɛrit vɛɢ'ɛ goj'ɛ kemb'ɛ dore,
Ngrihɛt i zot'i ɢtepise, ɛđɛ́ te húajđin ɛ mɛr,
E vê ne kryɛt te vatres mɛ ŋɛrezi, mɛ te mađ ndɛr,
Πosa ɛ ɢóhene, qe vjɛn, i ngrihɛn ɡiđe femija;
Sɛ te húajne me dɛre na ɛ dergón Πɛrendija,

BKSH

Па i bejne zjar, ɛ ngrohɛt, ɛð' ɛ mbajne mɛ te mire
I sjɛλin ɕtrɛse te flɛre, ɛðé te ngren' ɛ te pire.
Kɛɕtú te húajt' ɛ miqte ŋɛríu, q' eɕte i uruar,
I prɛt mɛ kraherór hapur, ɛ i persjéλ te gezuar.
Ne vɛre, qe çɛlɛn lulɛt, qíɛλi ndrín si pasqyre,
Sbukuróhɛte faq' ɛ ëɛut ɛ mɛr míjera fytyre,
Па ŋgáλɛne me ç' do lulɛ, me c' do bar, ɛ me ç' do flɛte
Гerra te gaλa mɛ mije, poitin nga ëɛu si mblɛte.
Ɑpɛst' ɛ mízate kendojne, ɛ kúajte hingeλijne,
Lulɛt ɛ búkura m' ɛre si ar ɛ si florí ndrijne,
Bujku ngɛt penden ɛ lerón, mbjeλ a ben gatí ugape,
Kalóresi i ɕkon ŋate, ëɛ i ðote — puna mbare—
Hapó mɛr anen ɛ lumit, mɛ zémere te gezuar,
Kendón, fiɕeλén, a vɛtɛ nga-dalɛ, dukɛ mɛjtuar,
Vê rɛ lumen ɛ kuλuar, qe iken mɛ ligerimɛ,
E nder ment te tî i bijɛ ca t' embla ɕume mɛjtimɛ.
Vágazete bukuroɕɛ, posi ɕqérate manarɛ,
Si kapepoλɛt ɛ malit, si ðeλézate mitarɛ,
Vɛne te lajne ne lume giðe tok dukɛ kendnar,
Mɛ gas ne sŷ ɛ ne buze, ɛ mɛ lúleze ner duar,
Hervɛɕin λeret ɛ barða ëɛ te májm' ɛ te pɛrndijta,
Húlpazete bukuroɕɛ, ɛ kébmezet ɛ kerðijta;

Dɛλendyɕja, qe fluturón, ɛ ndéhɛte per mi lume,
U afróhɛte si mikɛ ɛ u ðote fjale ɕume;
Bɛ meɕqɛr' ɛ perkeðɛlur vjɛn ne lume te pij' uje,
A te préhɛte ne hijɛ, a te beɳe gê pemuje.

Bari, bima vatur me brɛs, ɛ bujku ɕum' i gezuar,
Si baríu kur mɛr kerðine eð' ɛ perkeðél nder duar.
Bilbili jà ðote bukur, lumi vɛtɛ giðe vale,
Ep ɛren ɛ Hɛrendise trendafili pale-pale.

Vɛç ɳe váɕez' ɛ mjɛre qan te mótrene, q' ɛ ka lene,
O! eɕte mbuluar ne ðê váɕeza fytyre-hene!
Mema ðɛ mótera mbɛtur ne zî ɛ ne vaj te ɕume,
Bɛ ɕqɛra manárɛz' ɛ saj ɛ perzíɕmɛz' ɛ per lume!
Te kepút ɕpírtine plaka kur ze ðɛ nemerón ɛ qan,
Ah! i ziu ɳɛríne jɛte sa hɛq ɛ sa durón ɛ mban!

Vaɕen vertét ɛ mbuluan, po ɕpirt' i saj ne qiɛj ɕkoj,
Hapi kráheðit ɛ lɛhte, ne hapesiret fluturój,
Bukurí ɛ saj uperzjé mɛ bukurizet te priλit,
Mɛ fjálezet te bilbilit, mɛ ɛret te trendafilit;
Fesendi s' húmbɛte kûpe, ɛ gê s' vdɛs mɛ te vertɛte,
Masɛ ndryɕóhɛne pake, po jane nê keté jɛte,
As ɕtohɛt, as pakesohɛt, as príɕɛte giðesija,
Vdɛsen ɛ ngáλɛne prape si gið' eðé ɳɛrezija,

Ketú jane giđe ç' jane, ɛ giđe ç' gê munt te jɛte,
Engeλite, pɛrendite đɛ ajý Zot' i vertɛte!
Sɛ ŋe trup ɛ ŋe ɛpirt eɛte giđesija, qe s' ka ane,
Te gaλe ɛđé te vdɛkur, giđe brenda ne tê jane.

Hɛrndija ŋɛrin' ɛ pare ɛ mori pɛj dorɛ vɛte,
E sbriti mi faqɛt te đɛut, q' iɛ mɛ lúlɛz' ɛ mɛ flɛte,
Mê te dréjtene te đɛmi, mbi faqɛt te đɛut ɛ ngriti,
E beri te zótđin' ɛ đɛut ɛđé keɛtú ɛ porsiti:

Nga kjo balte te kam bere, pi ketú, me paç urate,
Mos ulóđ ɛ mos pɛo kûpe, po perpiqu dit' ɛ nate,
Ɛch si punón giđesija? aɛtú te punóɛ ɛđé ti,
Te mos piɛ kûpe pa pune, ɛ te veɛ dúarte ne gi.
Mos ubéj i lik ɛ i kɛq, i pauđ' ɛ i pabɛse,
I pɛm, i ndyre, i demɛim, i renduar ɛ paɛprɛse,
Merpohu nga te keqijat, pɛj ç'do fare lipesijɛ,
Hɛj nakari, pɛj lakmimi, pɛj vjɛđjɛ, pɛj mapezijɛ,
Mos vra, mos mɛr tɛk s' kɛ vene, ɛđé ki nom daɛurine,
Bɛs' ɛ fɛ ki urtesine, te dréjtene, miresine;
Ne befɛ mire, likɛt s' gɛn kûpe, pône befɛ likɛt, mos prit
Ki deɛire per te mire, đɛ ne zémere meɛire, [mire,
Ji i but' i urt' i vjyɛr, ɛ mos ubéj kûpe makút,
I éger' ɛ i merzitur, đɛ i mahnitur ɛ ladút,

BKSH

Mos jùafró ðɛlperise, po se dréjtese jùnís pas;
Ne depófɕ fjalet ɛ mija, do te jɛɕ giðeɳé ne gas.
Nga giðe ç' pat giðesija te kam ðene ðɛ ty ɲjɛse,
Ne ubéfɕ, si ðɛm, i mire, ɛmr' i mað do te te mbɛse,
Te kam ðene ment, te mesóɕ, te vertɛten mɛ tê tà ɕohç,
Bɛ zémer' ɛ vɛte-dije, te mir' ɛ te drɛjten tà ɳohç,
Do te te lɛ ðɛ nɛvojen, úðene te te trɛgoɳe,
Te te ndihɳe me ç' do pune, te te psoɳ' ɛ te te xgoɳe.
Γiðe te mirat, qe jane, ketú ne ðêt i kam mbluar,
Ho gesendi ne ɕɛɕ s' nxjɛr dot pa dirsur ɛ pa munduar,
I gɛn te giða mɛ kohe, po pemó ðɛλ' ɛ mê ðɛλe,
Ç' do gê te duhɛt kerkoje, barku i ti do tà pjɛλe,
Sa géreraze te vlɛra do te gɛɕ ti ketú brenda,
Eðé persípere soje, ɛ sa do te t' i kɛt' enda!
Mɛ fuqít, qe te kam ðene, ðɛm qe te viɳe ɳe dite,
Te març uðen ɛ se mires, ɛ te gɛɕ te maðɛ drite,
Te març vɛɕ dalɛ-nga-dalɛ sa púnera, qe kam bere,
Diɛλ, hene, ŷj, ðê, qiɛj, ɛ giðesine te tere!
Ho qe uberɛ i urte, mua mîe kɛ afer tɛje,
Ndryɕɛ, — qofɕ i maλekuar, eðé mergúare mɛje.—
Te parit t' ene Hɛrndija ketó fjale vɛtem i ða,
I fali giðe te mirat, i ða' uraten ðɛ ɛ la.

BKSH

Dɛt i p' an' i miresise! q' ɛmrin t' ent s' ɛ zê dot ngoje!
Qyɕ ɛ ngrɛhɛ gidesine pa lene fare nɛvoje!
Fali ŋɛriut urteɕine, miresine, ŋɛrezine,
Butesine, miqesine, daɕuri, veʌazerine;
Epu ɕéɕɛvɛt lul' ɛ bar, ðɛ pýjɛvɛt gɛð ɛ flɛte,
Rɛse ɕi, áravɛt bime, ɛ mos lɛre gê te mɛte,
Fali ɛre trendɛlines, manuɕaqɛs, trendafilit,
KaʌÍut buke, mizes pjɛse, zogut ngrenjɛ, ze bilbilit,
E drúrevɛt ɛpu pɛme, ðɛ urate bagetise,
Dergó ðembj' ɛ kujdés per tô ne zemert te ŋɛrezise,
Epi pjérguʌs' ɛ vɛɕtit puɕ, ðɛ vózɛse fali vɛre,
Mos ɛ lɛre pa tê kûpe, kûpe ðate mos ɛ lɛre,
Fali díɛʌit flak' ɛ zjar, ðɛ hénes' ɛ yjɛt drite,
Eðé dɛtit uj' ɛ kripe, gidesise jɛt' ɛ dite,
Yjte lɛ te vine potuʌ. ðɛ ŋérezit te punojne,
Te defrɛjn' ɛ te gezohɛn, ðɛ si veʌɛzer te ɕkójne.

Trɛgóm' u ðɛ Ɑqipetarɛt úðen' ɛ punes se mbare
Baɕkóm' i, bem' i veʌɛzer, eðé fjɛɕte Ɑqipetare.
Fal m' i, fal m' i Ɑqiperise díten' ɛ barð' ɛ lirise,
Uðen' ɛ veʌazerise, vahn' ɛ gide miresise.

Nxir te vertétene ne ɕɛɕt. pas ketâj te mbrɛteroŋe,
Epesira te perndahɛt, qeŋéɕtera te puɕoŋe.

FUNT

Me 5-ta majit 1886

Pksh

BKSH

BKSH